

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/1/2020
Identifikačné číslo spisu: 1015200088
Dátum vydania rozhodnutia: 21.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1015200088.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci navrhovateľa: V. M., bytom U. V. B. R. XX, M., B. L., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 4. decembra 2018, č.k. 10Scud/2/2015-86, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 4. decembra 2018, č.k. 10Scud/2/2015-86, m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X, zo dňa 10. júna 2014 z r u š u j e a vec v r a c i a na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zo 4. decembra 2018, č.k. 10Scud/2/2015-86, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 10. júna 2014 podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) a účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutím číslo č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10. júna 2014 bola zamietnutá žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa článku 20 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení z dôvodu nespĺnenia podmienok nároku na starobný dôchodok podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Sociálna poisťovňa dôvodila tým, že ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky bol navrhovateľ zamestnaný v Českej republike u zamestnávateľa B.. Pretože zamestnávateľ navrhovateľa mal ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej republiky sídlo na území Českej republiky, všetky doby zabezpečenia, ktoré navrhovateľ získal pred 1. januárom 1993, sa považujú za doby zabezpečenia Českej republiky a dôchodok je za ne príslušná

poskytnúť Česká správa sociálneho zabezpečenia. Nakoľko ani po 31. decembri 1992 navrhovateľ podľa právnych predpisov Slovenskej republiky nezískal žiadne obdobie dôchodkového poistenia, nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok podľa právnych predpisov Slovenskej republiky, preto bola žiadosť o starobný dôchodok zamietnutá.

3. Krajský súd preskúmal podľa § 250l a nasl. OSP, podľa 60 a nasl. zákona o sociálnom poistení a podľa článku 15 ods. 1 Správnej dohody o vykonávaní Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou, ktoré v odôvodnení rozsudku podrobne citoval. Zistil, že navrhovateľ žiadosťou spísanou dňa 20. marca 2014 doručenej ten istý deň nositeľovi sociálneho poistenia Poľskej republiky a následne doručenej Sociálnej poisťovni spolu s E 202 PL dňa 5. mája 2014 požiadal o priznanie starobného dôchodku. Dôchodkový vek žiadateľ dosiahol podľa právnych predpisov Slovenskej republiky dňa 16. novembra 2006. Ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky bol navrhovateľ zamestnaný v Českej republike, čo vyplynulo aj z evidenčného listu dôchodkového poistenia u zamestnávateľa B. a z potvrdenia týkajúceho sa histórie poistenia v Českej republike E 205 CZ zo dňa 12. apríla 2016, potvrdenej Českou správou sociálneho zabezpečenia, ústredie, Křížova 25, Praha 5, Česká republika. Všetky doby zabezpečenia, ktoré navrhovateľ získal pred 1. januárom 1993 sa preto považujú za doby zabezpečenia Českej republiky a starobný dôchodok za ne je príslušná poskytnúť Česká správa sociálneho zabezpečenia. Sociálna poisťovňa preto žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok postúpila na rozhodnutie Českej správy sociálneho zabezpečenia.

4. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP. Navrhovateľ nebo. V konaní úspešný, preto mu krajský súd náhradu trov konania nepriznal a odporkyni trovy konania neprislúchali.

II.

5. Proti rozsudku krajského súdupodal navrhovateľ odvolanie. V dôvoch odvolania žiadal krajský súd o pridelenie advokáta - zšátupcu ex offio v Slovenskej republike a žiadal, aby súdne písomnosti a rozsudku bli prekladané úradným prekaldateľom. Zdôraznil, že vzhľadomna nízky invalidný dôchodok a staroný dôchodok si nemôže dovoliť najat' advokáta. V Poľsku dostáva ivnalidný dôchodok vo výškeč 878 zlotých. Z Českej republiky dostáva starobný dôchodo vo výške 114 zlotých. Súhrnná suma dôchodku je 992 zlotých. Z tohto dôchodku si hradí poplatky za elektrinu, plyn, telefón, byt, lieky, za ktoré mesačne paltí 210 zlotých a ktoré musí brať vzl'hadom na trvalé ochorenie, taktiež rehabilitáciu 74 ročného dôchocu po nehode. Ďalšie výdavky má na odev a potraviny. Doplnenie dovolania súdu doručení po pridelení advokáta a po dôkladom oboznámení sa s rozsudkom krajského súdu a po dohode s advokátom. Navyše pre musí získať vdokumentáciu z českej sociálnej posit'ovne a z podniku B. Brno a z úradu Biuro Rent Zagranoczných (Úrad zahraničných dôchodkov), Varšava, Poľsko.

III.

6. Sociálna poisťovňa, ústredie, vo vyjadrení k odvolaniu navrhola rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Na námietku navrhvotela, ktorou opätovne poukázal na dobu zamestania od 7. októbra 1968 do 31. decembra 1970 - B. uviedla, že nakoľko sa jedná odobu zamestnania zamestnávateľa občana, ktorý má sídlo ku dňu rozdielenia Českej a Slovenskej Federaívnej republiky, t.j. k 31. decembru 1992 na území Českej republiky, predmetné obdobie sa považuje za doby zabezpečenia Českej republiky a dôchodok je za ne príslušná poskytnúť Česká správa Sociálneho zabezpečení Praha v súlade s čl. 20 ods. 1 Zmluvy medzi Slovenskou a Českou republikou osociálnom zabezpečení.

IV.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej

stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP a 491 SSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech.

8. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikability procesno-právnych noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti tohto zákona. Preto odvolací súd postupoval podľa § 491 a § 492 SSP.

9. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

10. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

11. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

12. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP správne sudy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach;

13. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne;

14. Podľa § 202 ods. 2 veta prvá SSP správnu žalobu fyzickej osoby (v sociálnych veciach) správny súd posudzujú neformálne.

15. Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti o starobný dôchodok.

16. Medzi účastníkmi konania je sporné posúdenie doby zamestnania od 7. októbra 1968 do 31. decembra 1970 u zamestnávateľa, ktorý mal sídlo ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej republiky , t.j. k 31. decembru 1992 na území Českej republiky.

17. Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom v rozhodnom čase nárok na starobný dôchodok vzniká získaním 10 rokov obdobia dôchodkového poistenia a dosiahnutím dôchodkového veku.

18. Podľa § 65 ods. 3 zákona o sociálnom poistení mužovi, ktorý od 1. januára 2004 do 31. decembra 2005 dovŕšil vek 60 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 60 rokov sa pripočíta podľa písm. b/ citovaného ustanovenia v roku 2005 osemnásť kalendárnych mesiacov.

19. Dôchodkový vek podľa právnych predpisov Slovenskej republiky navrhovateľ dosiahol dňa 16. novembra 2006.

20. Podľa obsahu spisov súdu prvého stupňa a odporkyne žiadosť o starobný dôchodok navrhovateľ podal dňa 20. marca 2014 u nositeľa poistenia Poľskej republiky. Žiadosť bola dňa 5. mája 2014 doručená Sociálnej poisťovni spolu s E 202 PL.

21. Odvolací súd z obsahu spisov zistil, že V. M., narodený XX. mája XXXX, bol zamestnaný v:

1) O. od 7. decembra 1963 do 3. novembra 1965 na plný pracovný úväzok ako podzemný zámočník v

sťažných podmienkach v riziku prachu a riziku vibrácií ,

2) E. v dobe od 17. januára 1966 do 23. januára 1967. Vykonával profesiu robotníka v závode M. - montovna,

3) PL. Česká republika potvrdila, že pán V. bol v spoločnosti zamestnaný od 7. októbra 1968 do 12. februára 1969,

4) W. od 5. septembra 1969 do 5. októbra 1970

22. Z obsahu spisov ďalej vyplynulo, že v období

1) od 1. marca 1969 do 30. júna 1969 V. M. čerpal neplatené voľno

2) v období od 1. júla 1969 do 31. decembra 1969 mal neospravedlnenú absenciu.

23. Podľa článku 20 ods. 1 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o sociálnom zabezpečení doby zabezpečenia získané pred dňom rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa považujú za doby zabezpečenia toho zmluvného štátu, na ktorého území mal zamestnávateľ občana sídlo ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej federatívnej republiky alebo naposledy pred týmito dňom.

24. Po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu a konania mu predchádzajúceho najvyšší súd dospel k záveru, že krajský súd pokiaľ pristúpil k potvrdeniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení a najmä podľa článku 20 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou pochybil, nakoľko v procese posudzovania aplikácie právnych predpisov došlo k pochybeniu majúcemu zásadný vplyv na rozhodnutie o žiadosti o starobný dôchodok. zistenie a následné ustálenie skutočného stavu veci.

25. Najvyšší súd na úvod uvádza, že v procese posudzovania žiadosti o starobný dôchodok právny nástupca bývalého zamestnávateľa B. nemala z podkladov uložených v osobnom liste žiadateľa jasné, prečo bol pracovný pomer s V. M. ukončený až po 1,5 roku od začiatku neospravedlnených absencií. Od 4. mája 1969 mal neospravedlnené absencie a osobnom liste je založená korešpondencia, v ktorej je uvedené, že od 1. júla 1969 bol nezvestný. Pracovný pomer s uvedeným zamestnancom bol podľa Hlásenia o výstupe ukončený až 31. decembra 1970. V porovnaní s uvedenými pochybnosťami o dĺžke trvania pracovného pomeru u vyššie uvedeného zamestnávateľa, W. listom zo dňa 9. januára 1978 (č.l. 42 administratívneho spisu) potvrdilo, že V. M. pracoval v ich podniku od 5. septembra 1969 do 5. októbra 1970.

26. Z tohto dôvodu najvyšší súd považoval za dôvodnú námietku navrhovateľa, ktorý opätovne poukázal na dobu zamestnania u zamestnávateľa W., v Slovenskej republike, pred rozdelením Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

27. Konštatovanie krajského súdu a zhodne aj Sociálnej poisťovne, že zamestnávateľ navrhovateľa mal ku dňu rozdelenia Českej a Slovenskej federatívnej republiky, k 31. decembru 1992 sídlo na území Českej republiky, tak nemá oporu v listinných dokladoch založených v spisoch a vo vykonanom dokazovaní.

28. Vzhľadom na uvedené dôvody, najmä pre nedostatočné zistenie skutkového stavu a pre nesprávnu aplikáciu právneho predpisu odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 220 OSP a § 492 ods. 2 SSP zmenil a rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

29. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP. Podľa výsledku konania úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že takúto náhradu si neuplatnil a preukázateľné trovy súdneho konania nevznikli.

30. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.